

DEN NORSKE KIRKE
Grimstad kirkelig fellesråd

Forslag til
Grimstad kommunes
kirkebudsjett for 2021 og
handlingsprogram
for 2021 – 2024

Grimstad kirkelige fellestråd har med hjemmel i Kirkelovens § 15, utarbeidet forslag til kommunalt drifts- og investeringstilskudd for 2021, samt handlingsprogram for perioden 2022 - 2024.

INNHOOLD

1. SAMMENDRAG.	3
2. DRIFTSTILSKUDD.	4
2.1 Personalkostnader.....	4
2.2 Utgifter til lokaler.	4
2.3 Innfasing av biodiesel som oppvarmingskilde i Grimstad kirke.	4
2.4 Beregning av kommunalt driftstilskudd i 2021.....	4
3. HANDLINGSPROGRAM FOR 2021: «Alle trossamfunn».....	5
3.1 Kirkegårdsutvidelse. Årlig kapitalbehov.	5
3.2 Kirkegårdsutvidelse i Skarsdalen.	5
3.3 Maskiner og utstyr ved kirkegårdene.	5
3.4 Beregning av kommunalt investeringstilskudd i 2021 til formål «Alle trossamfunn».	5
4. HANDLINGSPROGRAM FOR 2021: «Den norske kirke».	5
4.1 Overgang til nasjonal IKT-plattform for Den norske kirke.	5
4.2 Utvendig renovering av Grimstad kirke.....	6
4.3 Lysinstallasjon i kirkene.....	6
4.4 Planarbeid – Fevik nye kirke.....	6
4.5 Opprustning av «gamle» Fevik kirke.	6
4.6 Ikke omerket investeringstilskudd.....	6
5. HANDLINGSPROGRAM FOR 2022 – 2024: «Alle trossamfunn».	7
5.1 Kunstnerisk utsmykning i Grimstad kapell.	7
5.2 Kirkegårdsutvidelse ved Landvik nedre kirkegård.	7
6. HANDLINGSPROGRAM FOR 2022 – 2024: «Den norske kirke».	7
6.1 Antikvarisk restaurasjon av kirkebenker og kirkeinventar i Fjære kirke.	7
6.2 Lysinstallasjon i kirkene.....	8
6.3 Brannsikring.	8
6.4 Vedlikeholdsprogram for kirkene.	8
7. SAMMENDRAG AV HANDLINGSPROGRAMMET for 2021 – 2024.....	9

1. SAMMENDRAG.

Grimstad kirkelige fellestråd søker Grimstad kommune om

- a) driftstilskudd i 2021 stort, kr. 18 621 000.
- b) investeringstilskudd i 2021 stort, kr. 7 115 000, som er fordelt med kr. 615 000 til formål «Alle trossamfunn» og kr. 6 500 000 til formål «Den norske kirke». Inneholdt i beløpet er et ikke-øremerket investeringstilskudd på kr. 500 000.

1.1 *Prioritering i budsjettet for 2021.*

Prioriteringsrekkefølgen for «nye poster» i handlingsprogrammet er:

1. Planarbeid for Landvik kirkegård: kr. 300 000
2. Utvendig restaurering av Grimstad kirke: kr. 2 800 000
3. Lysinstallasjon i Grimstad kirkes korparti: kr. 400 000
4. Integrasjon i Den norske kirkes nasjonale IKT – plattform: kr. 300 000

1.2 *Nye Fevik kirke.*

Grimstad kirkelige fellestråd foreslår at det avsettes 77,5 MNOK i handlingsprogrammet for 2021 til 2024 til å finansiere Nye Fevik kirke. Når vedtak om finansiering foreligger, og områdereguleringen for Fevik er gjennomført, er grunnlaget for arkitektkonkurranse og videre planleggingsprosess frem mot nytt kirkebygg lagt.

2. DRIFTSTILSKUDD.

2.1 Personalkostnader.

2.1.1 Opprettelse av kirkegårdarbeiderstilling.

De senere års kirkegårdsutvidelser på Frivoll og Fjære har økt kirkegårdsarealet fra 80 til 110 mål, uten at dette har resultert i større bemanning. Den nye kirkegården på Fjære som ferdigstilles høsten 2020 og tas i bruk i 2021 er et komplekst anlegg med grøntanlegg, murer, parkeringsplasser og tusenårssted. Det er nødvendig å tilføre ressurser for å drifte det nye anlegget. Et nøkternt anslag tilsier at det er behov for 0,5 årsverk. Lønns- og driftskostnader for denne stillingen er beregnet til kr. 500 000 pr. år.

2.2 Utgifter til lokaler.

Menighetskontoret for Eide og Landvik flyttet ut av Landvik prestegård 1. mars 2020 for å gi plass for ny leietager, Hommedal skolegård. De ansatte i Landvik har flyttet inn i midlertidige lokaler på Odden da det ikke fantes alternative lokaler i Landvik.

Årlig merkostnad til leie og drift av kontorlokaler er kr. 100 000.

2.3 Innfasing av biodiesel som oppvarmingskilde i Grimstad kirke.

Grimstad kommune har besluttet å installere ny oljekjel i Grimstad kirke beregnet for biodiesel. Oljeforbruket i Grimstad kirke er ca. 15 000 liter pr. år. Biodiesel koster kr. 3,50 mer pr. liter enn fyringsoljen som benyttes i dag. Årskostnad for overgang til biodiesel er kr. 50 000.

2.4 Beregning av kommunalt driftstilskudd i 2021.

Beregningen av det kommunale tilskuddet bygger på netto driftstilskudd for 2020 justert for lønns- og prisvekst og konsekvensjusteringer.

Budsjettpost	Beløp i NOK
Bevilget driftstilskudd for 2020	17 499 000
+ Deflator-regulering (2,7 %)¹	472 000
+ Kirkegårdsarbeiderstilling på Fjære	500 000
+ Husleieøkning for staben i Landvik og Eide	100 000
+ Innfasing av biodiesel i Grimstad kirke	50 000
Forslag til kommunalt driftstilskudd i 2021	18 621 000

Fellesrådet budsjetterer med å selge tjenester ved kirkegårdene for kr. 2 000 000 i 2021. Sum driftskostnader for kirkegårdene er beregnet til kr. 5 550 000. Netto driftskostnader for kirkegårdene etter fradrag av eget salg av tjenester, blir dermed kr. 3 550 000.

Det er kun netto driftskostnader som er inneholdt i budsjettforslaget om et kommunalt tilskudd på kr. 18 621 000 i 2021. I henhold til avtale vil Grimstad kirkelige fellestråd refundere merverdiavgift for kjøpte varer og tjenester til Grimstad kommune.

¹ Deflatoren er en prognose fra KS pr. 2.9.2020.

3. HANDLINGSPROGRAM FOR 2021: «Alle trossamfunn».

Formålet er kirkegårder og kapeller.

3.1 Kirkegårdsutvidelse. Årlig kapitalbehov.

I løpet av handlingsplanperioden er det påkrevet at kommunen erverver og regulerer areal til å utvide kirkegården ved Landvik kirke slik at nytt gravfelt på Landvik nedre kirkegård kan tas i bruk fra 2024. Til prosjektering i regi av fellesrådet foreslås bevilget kr. 300 000 i 2021.

3.2 Kirkegårdsutvidelse i Skarsdalen.

Kirkegårdsutvidelsen på Fjære er ferdigstilt. Utvidelsen antas å dekke behovet for nye graver på Fjære frem mot 2045.

Kommunen utreder et alternativ for å etablere ny gravlund i Skarsdalen på Fevik for å sikre det langsiktige behovet for gravplasser i Fjære.

3.3 Maskiner og utstyr ved kirkegårdene.

Kommunens investeringsprogram inneholder et fast, årlig beløp på kr. 300 000 inkl. mva. til å anskaffe nye maskiner og nytt utstyr til kirkegårdene. Som følge av den svake kronekursen og prisstigning på importvarer som følge av dette, må beløpet indeksreguleres for å sikre at den årlige kjøpekraften opprettholdes. For 2021 foreslås en økning på 5 % fra 2020.

3.4 Beregning av kommunalt investeringsstilskudd i 2021 til formål «Alle trossamfunn».

Budsjettpost 2021 «alle trossamfunn»	Beløp i NOK
Planarbeid for utvidelse av Landvik nedre kirkegård	300 000
Maskiner og utstyr ved kirkegårdene	315 000
= Investeringer til formålet «alle trossamfunn» i 2021	615 000

4. HANDLINGSPROGRAM FOR 2021: «Den norske kirke».

Formålet er Den norske kirkes menigheter og kirkebygg.

4.1 Overgang til nasjonal IKT-plattform for Den norske kirke.

Den norske kirke har gjennom Kirkepartner AS utviklet en nasjonal IKT-løsning som «Rettssubjektet Den norske kirke», Kirkerådet og de største fellesrådene i Norge intielt har sluttet seg til. Løsningen gir tilgang til et bransjetilpasset saksbehandlingssystem, Noark-basert system for elektronisk journalføring som er godkjent av Riksarkivaren, felles plattform for de kirkelige fagsystemene og overgang til Den norske kirkes valgte økonomistyringssystem, X-ledger.

Grunnlagsinvesteringene er foretatt på nasjonalt nivå. Grimstad kirkelige fellesråd må betale en egenandel på kr. 300 000 inkl. mva. for å ta i bruk den nye plattformen. Prisen innbefatter flytting av data og systemer samt etablering på ny plattform hos Kirkepartner.

4.2 Utvendig renovering av Grimstad kirke.

I 2019 ble det gjennomført en anbudskonkurranse for utvendig renovering av Grimstad kirke. Prosjektet omfatter rigg og stillas, vask av hele bygget, reparasjon av råteskader, annet forarbeid på overflater og vinduer, sikring av løse takstein, erstatning av ødelagte takstein og to strøk maling på alle overflater. Arbeidene er beregnet å koste 2,8 MNOK inkl. mva.

4.3 Lysinstallasjon i kirkene.

Lysinstallasjonen for Grimstad kirkes kor (alterparti) er fra 2005. Utstyret er gammelt og har økende brannfare. Styringsystemene, dimmer-utstyret og kabelfremføringene må også byttes ut. Glødelampeteknologien er på vei ut, og et EØS-direktiv pålegger innfasing av mer miljøvennlige lyskilder.

Det er innhentet tilbud på ny installasjon fra aktuelle leverandører, og disse viser et investeringsbehov på kr. 400 000 inkl. mva.

4.4 Planarbeid – Fevik nye kirke

Kommunestyret bevilget kr. 700 000 i 2019 til delfinansiering av arkitektkonkurranse. For å gjennomføre denne samt videre planarbeid foreslås avsatt 2,5 MNOK i 2021, 15 MNOK i 2022, 25 MNOK i 2023 og 35 MNOK i 2024 til å finansiere kirkebygget.

4.5 Opprustning av «gamle» Fevik kirke.

Nåværende Fevik kirke har ikke vært prioritert for vedlikehold all den tid menighetens fokus har vært å forberede bygging av ny kirke. Dersom Grimstad kommune ikke prioriterer Nye Fevik kirke i planperioden, er det nødvendig å foreta en oppgradering av innvendige og utvendige flater i kirkebygget.

Det foreslås i så fall bevilget en million kroner i 2021 for å gjennomføre nødvendige strakstiltak for å stanse det bygningsmessige forfallet.

4.6 Ikke øremerket investeringstilskudd.

Det årlige «ikke øremerkede investeringstilskuddet» er ikke blitt prisjustert på mange år. Beløpet foreslås oppjustert til kr. 500 000 inkl. mva. pr. år.

Budsjettpost 2021 «kirkebygg og menigheter»	Beløp i NOK
Nasjonal IKT-plattform for Den norske kirke	300 000
Utvendig restaurering og overflatebehandling av Grimstad kirke	2 800 000
Lysinstallasjon i Grimstad kirke	400 000
Planarbeid Fevik kirke	2 500 000
= Investering til formålet "kirke og kirkegård" i 2021	6 000 000

Budsjettpost 2021	Beløp i NOK
«Ikke øremerket» investering til kirke og kirkegård i 2021	500 000

Alle tall er oppgitt inkl. mva.

5. HANDLINGSPROGRAM FOR 2022 – 2024: «Alle trossamfunn».

Formålet er kirkegårder og kapeller.

5.1 *Kunstnerisk utsmykning i Grimstad kapell.*

Fellesrådet ønsker å fullføre den kunstneriske utsmykningen av Grimstad kapell etter opprinnelig planforslag fra Kjell Nupen. Når disse arbeidene er fullført, vil gravferdshandlingene kunne gjennomføres uten skjemmende innsyn. Kapellet vil også få økt verdighet, noe som vil ha betydning for de mange av kommunens innbyggere som besøker kapellet. Installasjon av glassmalerier og nye vinduer i kapellet er kalkulert til kr. 1 250 000 inkl. mva.

Arbeidene foreslås gjennomført i 2024.

5.2 *Kirkegårdsutvidelse ved Landvik nedre kirkegård.*

Til arbeidene med kirkegårdsutvidelse ved Landvik nedre kirkegård foreslås investert 5,3 mill. kroner mellom 2021 og 2024. Til prosjektering foreslås kr. 300 000 i 2021 og deretter kr. 2 500 000 i 2022 og 2023 til å gjennomføre kirkegårdsutvidelsen. Kapitalbehovsberegningen er forbundet med usikkerhet i påvente av prosjektering og anbudsprosess.

Kirkegårdsutvidelsen forutsetter at kommunen regulerer og erverver tomteareal. Det gjennomførte reguleringsarbeidet med nye gravplaner for Landvik kirkegård har frigjort et tilstrekkelig antall ledige graver til å dekke behovet frem til 2024. På det tidspunktet vil kirkegården være «full», og nytt areal må derfor opparbeides.

6. HANDLINGSPROGRAM FOR 2022 – 2024: «Den norske kirke».

Formålet er menigheter og kirkebygg.

6.1 *Antikvarisk restaurasjon av kirkebenker og kirkeinventar i Fjære kirke.*

Statlige sysselsettingsmidler har finansiert første fase av å restaurere kirkebenker og –inventar i Fjære kirke. Prosjektet er gjennomført i samarbeid med Riksantikvaren og har vært under ledelse av en konservator fra Oslo. Bøylestad og Moen fra Froland ble tildelt oppdraget og har ferdigstilt 12 kirkebenker. Grimstad kommune bevilget på forsommeren 2020 kr. 770 000 ekskl. mva. til å videreføre restaureringen ved hjelp av statlig tilførte «Corona-midler».

I tillegg til de resterende kirkebenkene, gjenstår restaurering av prekestol, klokkestol, alterringen, gulvene og fire vinduer.

Statsbudsjettet for 2020 inneholdt ikke øremerkede midler til bevaring av interiøret i middelalderkirker. Neste mulighet er Statsbudsjettet for 2021. Fellesrådet foreslår at det avsettes kr. 750 000 fra 2022 og hvert av de tre etterfølgende årene til restaureringsarbeidet.

6.2 Lysinstallasjon i kirkene.

Lysinstallasjonen i Landvik og Fjære kirker er av eldre dato, og levetiden er passert. Det er observert svimerker i omliggende trebjelker, og brannfaren øker med alderen. Glødelampeteknologien er på vei ut, reservedeler blir krevende å få tak i og et EØS-direktiv pålegger innfasing av mer miljøvennlige lyskilder.

Investeringsbehovet anslås til kr. 800 000 inkl. mva. for begge kirkebyggene og arbeidene foreslås gjennomført i 2022.

6.3 Brannsikring.

Vannslukkeanlegg og rømningsveier er viktige tiltak for å forhindre at liv går tapt og at umistelige kirkebygg og –interiør blir ødelagt i brann.

Sprinkleranlegg i Fjære kirke ble tatt i bruk i 2019. Det foreslås å installere vannslukkeanlegg også i de andre kirkebyggene. Kapitalbehovet pr. kirkebygg er: Eide Kirke, 1,4 MNOK, Landvik kirke 1,9 MNOK og Grimstad kirke 2,8 MNOK.

Installerte vannslukkeanlegg i Grimstads kirkebygg gir en årlig rabatt i brannforsikringspremien på kr. 25 000.

6.4 Vedlikeholdsprogram for kirkene.

Landvik kirke har behov for utvendig overflatebehandling. Det er nylig gjennomført restaureringsarbeider av kirketårnet, finansiert av «sysselsettingsmidler». Kapitalbehovet for å utføre reparasjon, forarbeider og maling av resten av bygget og vinduene anslås til 1,25 MNOK inkl. mva. Arbeidet foreslås gjennomført i 2022.

På neste side vises et sammendrag av handlingsprogrammet i matriseform.

Vennlig hilsen
Grimstad kirkelige fellestråd

.....
Jan Ivar Strømsodd
kirkesjef

7. SAMMENDRAG AV HANDLINGSPROGRAMMET for 2021 – 2024.

Beskrivelse "Alle trossamfunn"	2021	2022	2023	2024	Totalt
Maskiner og utstyr til kirkegårdene	315 000	322 000	330 000	343 000	1 310 000
Opparbeidelse av nye gravplasser på Landvik nedre kirkegård	300 000	2 500 000	2 500 000	0	5 300 000
Kunstnerisk utsmykning i Grimstad kapell	0	0	0	1 250 000	1 250 000
Sum kirkegårder og kapeller (inkl. mva.)	615 000	2 822 000	2 830 000	1 593 000	7 860 000

Beskrivelse "Den norske kirke"	2021	2022	2023	2024	Totalt
Finansiering av ny kirke på Fevik	2 500 000	15 000 000	25 000 000	35 000 000	77 500 000
Overflatebehandling – Grimstad kirke	2 800 000	0	0	0	2 800 000
Lysinstallasjon Grimstad, Landvik og Fjære kirker	400 000	800 000	0	0	1 200 000
IKT-plattform for Den norske kirke	300 000	0	0	0	300 000
Antikvarisk restaurasjon av kirkeinventar i Fjære kirke	0	750 000	750 000	750 000	2 250 000
Overflatebehandling – Landvik kirke	0	1 250 000	0	0	1 250 000
Vannslukkeanlegg Grimstad kirke	0	0	2 800 000	0	2 800 000
Vannslukkeanlegg Eide kirke	0	0	0	1 400 000	1 400 000
Vannslukkeanlegg Landvik kirke	0	0	0	1 900 000	1 900 000
Sum menigheter og kirkebygg (inkl. mva.)	6 000 000	17 800 000	28 550 000	39 050 000	91 400 000

Fast årlig grunnbeløp til ikke-øremerkede investeringer i kirker og kirkegårder: kr. 500 000.